



**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VII.45.006/2025/10.

A tanács tagjai: Dr. Magyarfalvi Katalin
a tanács elnöke
Dr. Cséffán József
előadó bíró
Dr. Varga Zs. András
bíró
Dr. Remes Gábor
bíró
Dr. Szilas Judit
bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

A felperes képviselője: Flumbort Ügyvédi Iroda
eljáró képviselő: Dr. Flumbort András ügyvéd
(felperesi képviselő címe)

Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala
(alperes címe)

Az alperes képviselője: Dr. Bordás Ügyvédi Iroda
eljáró képviselő: Dr. Bordás Vilmos ügyvéd
(alperesi képviselő címe)

A per tárgya: munkaügyi bírsággal kapcsolatos határozat
felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

Az elsőfokú bíróság határozatának száma:
Fővárosi Törvényszék 101.K.703.509/2024/6.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 101.K.703.509/2024/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 222.250 (kétszázhuszonkétezer-kétszázötven) forint felülvizsgálati eljárásban felmerült költséget.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült illeték a magyar állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás

[1] Az alperes panaszbejelentés alapján 2021. február 11-én és 2021. december 3-án helyszíni ellenőrzést tartott felperes nevenél, mint egyéni vállalkozónál a ... szám alatti helyiségben, majd okirati bizonyítékokat és nyilatkozatokat szerzett be.

[2] A felperes egyéni vállalkozó tevékenységre jogosultsága 2022. augusztus 20-án megszűnt.

[3] Az alperes a hatósági ellenőrzést követően, 2022. október 6-án kelt BP/2102/000731-16/2022. számú végzésével hatósági eljárást indított felperes nevedal, mint egyéni vállalkozóval szemben, amelynek eredményeképpen 2022. november 29-én kelt BP/2102/000731-25/2022. iktatószámú határozatával felperes neveot, mint egyéni vállalkozót 1.500.000 forint munkaügyi bírsággal sújtotta, valamint 15 fő vonatkozásában megállapította, hogy felperes neve egyéni vállalkozóval, mint munkáltatóval munkaviszonyban álltak, és a munkaviszonyhoz kapcsolódóan kötelezte a munkáltatót, hogy a munkaviszony bejelentési kötelezettségének tegyen eleget, adja ki a szükséges igazolásokat, illetve tegyen eleget elszámolási kötelezettségének.

A felperes keresete, az alperes védirata

[4] A határozattal szemben felperes neve két keresetlevelet terjesztett elő, „eljárásjogi bizonytalanság miatt” az egyiket közvetlenül a bíróságnál természetes személyként, a másikat a hatóságnál megszűnt egyéni vállalkozóként. Mindkét keresetlevél – a felperes személyének megjelölése kivételével – azonos tartalmú, a felperes keresetében kérte elsődlegesen a határozat megsemmisítését, másodlagosan hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését, harmadlagosan a megváltoztatását, a bírság 30.000 forintra történő csökkentését és az egyéb kötelezések mellőzését. A felperes mindkét keresetlevélben kérte az egyéni vállalkozói nyilvántartásból 2022. augusztus 20-án történt törlésére tekintettel annak előzetes

vizsgálatát, hogy rendelkezik-e aktív perbeli legitimációval. Mindkét keresetlevélben elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a hatósági eljárás megindulásakor és a határozat meghozatala időpontjában az egyéni vállalkozás már jogutód nélkül megszűnt, az alperes nem létező „entitással”, a megszűnt egyéni vállalkozással szemben szabott ki munkaügyi bírságot és határozott meg kötelezettségeket.

[5] Az alperes védiratában kérte a kereset elutasítását arra hivatkozva, hogy az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény (a továbbiakban: Evecv.) 11. § (1) bekezdése és 15. § (1) bekezdése alapján az egyéni vállalkozó egyéni vállalkozói tevékenységből eredő kötelezettségeiért teljes vagyonával felel, a munkaügyi ellenőrzés megkezdésekor az egyéni vállalkozó, mint munkáltató még létezett, ezért az eljárásban ügyfélnek az egyéni vállalkozót kell tekinteni. Az egyéni vállalkozás ugyan jogutód nélkül szűnt meg, de a megszűnés ténye nem érinti a felelősségi szabályokat.

[6] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az alperes határozatát megsemmisítette.

[7] Az alperes felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria Kfv.VII.45.138/2023/5. számú végzésével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította, mert az elsőfokú bíróság a perindítási jogosultságot, illetve a keresetösségi jogot csak az egyik keresetlevél alapján vizsgálta, és nem vizsgálta, hogy a keresetlevelet felperes neve természetes személyként, vagy egyéni vállalkozóként terjeszthette-e elő. A megismételt eljárásra a Kúria azt az iránymutatást adta, hogy az elsőfokú bíróságnak az ügyben előterjesztett azonos tartalmú keresetlevelek vizsgálata során kell döntenie arról, hogy a felperes neve egyéni vállalkozóval szemben hozott közigazgatási határozattal szemben – az egyéni vállalkozói nyilvántartásból 2022. augusztus 20-i hatállyal történő törlésre tekintettel – ki jogosult perindításra; a perindításra jogosultsággal nem rendelkező felperes keresetlevelét vissza kell utasítani.

[8] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes egyéni vállalkozóként a keresetlevél benyújtására jogképességgel nem rendelkezett, mert a keresetlevél benyújtásakor egyéni vállalkozóként működése már megszűnt, ezáltal a jogképessége kizárólag az alperessel szemben magánszemélyként benyújtott keresetlevél vonatkozásában állt fent. A felperes erre figyelemmel a megszűnt egyéni vállalkozóként benyújtott keresetétől elállt, amelyre tekintettel az elsőfokú bíróság 101.K.701.141/2024/6. számú végzésében vele szemben az eljárást megszüntette.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[9] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban hozott jogerős ítéletével az alperes határozatát megsemmisítette, az alperest 412.750 forint perköltség megfizetésére kötelezte. Döntését az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 3. §-ában, 10. § (1) bekezdésében, 112. § (2) bekezdés b) pontjában, az Evecv. 19. § (1) bekezdés a) pontjában, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 2. § (4) bekezdésében, 3. § (3) bekezdésében, 85. § (1)-(2) bekezdésében, 92. § (1) bekezdés a) pontjában, a Kp. 78. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. § (1) bekezdésében, a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdésében, a hatósági eljárás megindulásával kapcsolatos kúriai határozatokban (Kfv.II.37.509/2011/5., Kfv.III.37.755/2012/8., Kfv.II.37.125/2011/5., Kfv.II.37.961/2009., Kfv.III.37.294/2009/7.) foglaltakra alapozta.

[10] A bíróság megállapította, hogy a hatósági ellenőrzés alanya a felperes, mint egyéni vállalkozó volt, ezért a per alapját képező hatósági eljárásban ügyfélnek az egyéni vállalkozó minősül. Az alperes eljárását a megszűnt egyéni vállalkozással szemben indította, a határozatát is a megszűnt jogalany ellen hozta, az ügyfél személyében bekövetkezett változás tekintetében a tényállást nem tisztázta, ezzel olyan lényeges eljárási szabálysértést követett el, ami önmagában jogellenessé teszi a határozatot, ezért a felperes további kereseti hivatkozásait a bíróság érdemben nem vizsgálta. Az elsőfokú bíróság a jogerős ítélet [34] bekezdésében utalt arra, hogy „az alperes által indítványozott Kp. 48. § szerinti visszautasításnak azért nem volt helye, mert ebben az esetben a felperes által keresettel támadott alperesi határozat hatályában fennmaradt volna; a felperes a keresettel a határozat megsemmisítését, illetve hatályon kívül helyezését kérte, ennek jogi feltételei fennálltak, a bíróságnak érdemben kellett a keresetet elbírálnia”.

[11] Az elsőfokú bíróság a felperes által előterjesztett perköltségigényt a pertárgy értékével és a kifejtett ügyvédi munkával (a tárgyalások számával, az előterjesztett beadványok mennyiségével, terjedelmével és minőségével) arányban állónak találta, ezért a költségjegyzékben foglaltak szerint marasztalta az alperest a perköltség megfizetésére.

A felülvizsgálati kérelem, ellenkérelem

[12] Az alperes felülvizsgálati kérelmében kérte elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a keresetlevél visszautasítását, másodlagosan a jogerős ítélet egészben, vagy részben hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására, új határozat meghozatalára utasítását, harmadlagosan a jogerős ítélet megváltoztatását, az alperes új eljárás lefolytatására utasítását. Kérte továbbá az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség összegének mérséklését és a felperesnek a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségekben marasztalását. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Kp. 48. § (1) bekezdés c) pontját, a Kp. 78. § (2) bekezdését, a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 346. (4)-(5) bekezdéseit, illetve az Evecv. 19. §-át, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 2. §-át, 3. § (2) bekezdés a) pontját, továbbá eltért a Kfv.III.37.793/2022/5. számú kúriai határozatban foglaltaktól.

[13] Az alperes szerint a felperes magánszemélyként benyújtott keresetlevelét az elsőfokú bíróságnak vissza kellett volna utasítania a Kp. 48. § (1) bekezdés c) pontja alapján, mert a pert nem a jogszabályban erre feljogosított személy, nem felperes neve egyéni vállalkozó nyújtotta be. Ha a bíróság a felperest felperes neve megszűnt egyéni vállalkozó jogutódjának tekintette és álláspontja szerint a hatóság a megszűnt jogalannal szemben nem intézkedhet, a felperes mint magánszemély keresetét nem bírálhatta volna el érdemben, a hatóság határozatát nem semmisíthette volna meg arra hivatkozással, hogy azt jogutód nélkül megszűnt jogalannal szemben hozta meg.

[14] Előadta, hogy az Evecv. 19. § (1) bekezdése szerint nem az egyéni vállalkozó szűnik meg, hanem az egyéni vállalkozói tevékenységre való jogosultság. A törvényhez fűzött indokolásban, valamint a Kfv.III.37.793/2022/5. számú kúriai határozatban foglaltak értelmében az egyéni vállalkozó nem jogi személy, hanem természetes személy, aki üzletszerű gazdasági tevékenységet végez. Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésével önálló, elkülönült jogalany nem jön létre, a vállalkozási tevékenység során keletkezett jogok és kötelezettségek a természetes személyt illetik és terhelik, egyéni vállalkozói tevékenységéért

természetes személyként teljes vagyonával felel. felperes neve egyéni vállalkozó nem volt olyan jogi személy, amelynek kapcsán a jogutód nélküli megszűnés értelmezhető lenne. A jogalkotó csupán az egyéni cég jogutódlásáról rendelkezik (Evecvtv. 34. §), mert az egyéni cég – a törvény 20-25. §-ához fűzött indokolás szerint – az egyéni vállalkozással szemben a „tagtól elkülönült, önálló, saját vagyonnal rendelkező jogalany”.

[15] felperes neve természetes személyként végzett egyéni vállalkozói tevékenységet, amely tevékenységével 2022. augusztus 20-án felhagyott, ez azonban nem jelenti azt, hogy az általa elkövetett munkaügyi jogszabálysértések alól automatikusan mentesülhetett volna. A hatósági eljárást felperes neve egyéni vállalkozóval, mint természetes személlyel szemben kellett megindítani, mert a feltárt jogsértések az egyéni vállalkozás működési ideje alatt történtek. Az a körülmény, hogy a határozatban foglalt kötelezettségekért a tevékenység megszüntetése miatt felperes nevenak, mint természetes személynek kell helyt állnia, a döntés jogszerűségét nem érinti. Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletében összekeverte a jogi személyek megszűnésére irányadó szabályozást (vagyis azt, hogy ezek a gazdasági társaságok a cégjegyzékből való törléssel szűnnek meg) az egyéni vállalkozási tevékenység végzésére való jogosultság megszűnésének speciális ágazati szabályaival, az Evecvtv. 19. §-át tévesen értelmezte.

[16] Az alperes kifogásolta, hogy a bíróság nem rendelkezett jogerős ítéletében a hatóság új eljárás lefolytatására kötelezéséről, továbbá kirívóan magas összegben (a pertárgyérték közel 500%-ában) állapította meg a perköltséget, amely nem áll arányban a kifejtett ügyvédi tevékenységgel, az ügyben csupán két tárgyalást tartottak, és az ügy nem bonyolult, mert a határozat megsemmisítésének oka egy eljárási körülmény volt.

[17] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte elsődlegesen a felülvizsgálati kérelem visszautasítását, másodlagosan a jogerős ítélet hatályában fenntartását, valamint az alperes költségekben marasztalását. Arra hivatkozott, hogy az alperes nem a jogszabályban előírt módon, hanem az azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítési szolgáltatással (a továbbiakban: AVDH) terjesztette elő felülvizsgálati kérelmét, az AVDH szolgáltatás azonban 2024. december 31-vel megszűnt, az a továbbiakban csak akkor alkalmas a hitelesítésre, ha nem csatolnak mellékletet az űrlap mellé. Erre figyelemmel a felülvizsgálati kérelem nem minősül teljes bizonyító erejű magánokiratként előterjesztettnek, nem felel meg a Pp. 325. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Előadta továbbá, hogy a Kúria Kfv.37.025/2025/3. számú precedensképes határozatával állást foglalt abban a jogkérdésben, hogy az AVDH kivezetése milyen eljárásjogi jogkövetkezménnyel jár, a beadványt nem hiányosnak, hanem hatálytalannak kell tekinteni. A döntés elvi tartalma szerint a 2025. január 1-je után elektronikus úton, AVDH szolgáltatás igénybevételével benyújtott felülvizsgálati kérelmet vissza kell utasítani a jogi képviselő elektronikus aláírása nélküli, teljes bizonyító erejű magánokirati formának meg nem felelő előterjesztése miatt.

[18] A felperes előadta, hogy az eljárás jelenlegi szakaszában a keresetlevél visszautasítása fogalmilag kizárt, dogmatikailag az eljárás megszüntetése kérhető. A másodlagos felülvizsgálati kérelemmel kapcsolatban rámutatott arra, hogy keresetének jelentős részét az elsőfokú bíróság nem bírálta el, mert olyan, az ügy érdemére kiható lényeges eljárási szabálysértést azonosított, amely a közigazgatási szerv határozatának megsemmisítését eredményezte. Az alperesnek a perköltség mérséklésére irányuló kérelmével összefüggésben előadta, hogy az a Kp. 100. § (2) bekezdés c) pontja alapján nem minősül határozott kérelemnek, mert összességében nem határozza meg azt az összeget, amelyre vonatkozóan a mérséklést kéri.

[19] A felperes szerint az alperes több esetben nem jelölte meg pontosan a megsértett jogszabályhelyet; a Kp. 48. §-ra, az Evecvtv. 19. §-ra, illetve az IM rendeletre vonatkozó kifogásai a jogszabályhely pontos megjelölésének hiánya miatt nem, vagy csak részlegesen

vizsgálhatók. Az Evecv. 19. § (1) bekezdése *a*)-*g*) pontokból áll, azonban az alperes a megsértett jogszabályhelyet pontosan nem jelölte meg. Az IM rendelet 3. § (2) bekezdés *a*) pontjának felhívása az ügyben irreleváns, a 2. § megsértése pedig érdemben csak a Kp. és a Pp. vonatkozó rendelkezéseinek megjelölése esetén lenne vizsgálható. Az alperesnek az IM rendelet 3. § (6) bekezdését kellett volna megjelölnie, mint megsértett jogszabályt. A felperes kifogásolta, hogy a bíróság új eljárást nem rendelt el, azonban a megsértett jogszabályhelyet nem jelölte meg, ezért kérelme érdemben nem felülvizsgálható. A felperes hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelésére vonatkozó Kp. 78. § (2) bekezdését nem sérthette meg, mert eljárásjogi szabálysértés miatt semmisítette meg az alperes határozatát; a bíróság nem sértette meg sem a Pp. 346. § (4)-(5) bekezdését, sem az Evecv. 19. §-át.

[20] Eljárásjogi helyzetével kapcsolatban kifejtette, hogy a bizonytalan jogi helyzet miatt terjesztette elő a keresetlevelet kétféle módon (megszűnt egyéni vállalkozóként, illetve természetes személyként), mert nem akart hibás eljárásjogi státuszban eljárni. Az alperes a hatósági eljárást egy nem létező egyéni vállalkozással szemben, jogszabálysértő módon indította meg. Az egyéni vállalkozás megszűnése esetén a természetes személy nem járhat el egyéni vállalkozóként. Utalt arra, hogy a munkaügyi ellenőrzésre vonatkozó anyagi jogi jogszabályok a természetes személyre, illetve az egyéni vállalkozóra vonatkozóan eltérő rendelkezéseket tartalmaznak, velük szemben eltérő jogkövetkezmények alkalmazását teszik lehetővé. A megszűnt egyéni vállalkozóval szemben hozott határozat nem hajtható végre az alperes határozatában szereplő kötelezések jellege miatt a természetes személlyel szemben.

[21] A felperes a Kúriai gyakorlatra (Kfv.III.37.678/2023/6., Kfv.37.509/2021/5., Kfv.37.751/2012/8.) hivatkozással előadta, hogy a hatósági ellenőrzés és a hatósági eljárás nem azonos fogalmak, az egyéni vállalkozás a hatósági eljárás megindításakor már megszűnt, az Evecv. 15. § (1) bekezdése szerinti felelősség-átvitel arra az esetre vonatkoztatható, amikor az egyéni vállalkozás megszűnésekor az adott kötelezettség már fennállt. Álláspontja szerint ebben az eljárásban nem vizsgálható, hogy „mi a sorsa a hatósági eljárásnak abban az esetben, ha az eljárás alá vont egyéni vállalkozó az egyéni vállalkozását megszünteti”.

[22] A felperes a perköltség összegével összefüggésben előadta, hogy a jogi képviselő munkadíja arányban állt a ténylegesen elvégzett munkával, a 35.000 forint/óra ügyvédi munkadíj teljesen átlagos, az ügy nem volt egyszerű megítélésű típus ügy az eljárásjogi státusza megállapításának nehézségeire figyelemmel.

A Kúria döntése és a döntés jogi indokai

[23] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 118. § (1) bekezdésének alkalmazásával befogadta, majd az érdemi elbírálás eredményeként megállapította, hogy az – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[24] A Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 115. § (2) bekezdése és a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem keretei között vizsgálta felül.

[25] A Kúriának mindenekelőtt abban az eljárási kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felülvizsgálati kérelem, vagy a keresetlevél visszautasításának, illetve az eljárás jelenlegi szakaszában az eljárás megszüntetésének törvényi feltételei a perbeli esetben fennállnak-e.

[26] Az alperes felülvizsgálati kérelmét az azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítési szolgáltatással hitelesítve (AVDH) nyújtotta be, ezért az a benyújtás időpontjában hatályos Pp. 325. § (1) bekezdés *f*) és *h*) pontja, (3a) bekezdése

figyelembevételével elektronikus okiratként nem minősül ellenjegyzett, teljes bizonyító erejű magánokiratnak. Erre figyelemmel a Kúria Kfv.VII.45.006/2025/6. számú végzésével – az eljárás megszüntetése terhével – hiánypótlást rendelt el, felhívta az alperes jogi képviselőjét, hogy az előírt határidőben, elektronikus okiraton, a minősített vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírással vagy bélyegzővel ellátva nyújtsa be felülvizsgálati kérelmét. Az alperes a hiánypótlási felhívásban foglaltakat hiánytalanul teljesítette, ezért a felülvizsgálati kérelem visszautasításának a Kp. 115. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó Kp. 102. § (1) bekezdés *d)* pontja alapján nem volt helye. A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében tévesen hivatkozott a Kfv.V.37.025/2025/3. számú kúriai döntésben foglaltakra, ugyanis a perbeli esetben, a felülvizsgálati kérelem benyújtása időpontjában hatályos szabályozás alapján irányadó kúria gyakorlat (Kfv.I.37.291/2025/5., Kfv.VII.37.267/2025/2., Kfv.III.45.086/2025/2.) szerint, ha az azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítési szolgáltatással hitelesítve előterjesztett felülvizsgálati kérelem nem felelt meg a teljes bizonyító erejű magánokirati formának, azt csak abban az esetben kellett visszautasítani, ha a felperes a hiánypótlási felhívásban foglaltaknak hiánytalanul nem tett eleget.

[27] A Kp. 17. § *a)* pontja szerint a per megindítására jogosult az, akinek jogát vagy jogos érdekét a közigazgatási tevékenység közvetlenül érinti.

[28] Az irányadó kúriai gyakorlat (Kfv.IV.37.154/2025/6., BH2025. 198.) szerint a Kp. 17. § *a)* pontja alapján a perindítási jog feltétele, hogy a felperes jogát vagy jogos érdekét a közigazgatási határozat közvetlenül érintse, a perindítási jog azonban nem csak azt illeti meg, aki a hatósági eljárásban ügyfél volt. A perindítási jog megléte esetén vizsgálendő a felperes keresetőségi joga. A Kúria döntésében rámutatott, hogy „a Kp.-t megelőző perrendi szabályok, így a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a régi Pp.) 327. § (1) bekezdés *a)* pontja a hatósági eljárás ügyfele részére tette lehetővé a kereset benyújtását, amikor akként rendelkezett, hogy a per megindítására jogosult az, akinek jogát vagy jogos érdekét a közigazgatási tevékenység közvetlenül érinti. Ezzel szemben a Kp. a perindítási jog meghatározását nem köti már a hatósági eljárásban eljáró ügyféli szerephez, mert a perindítást azok számára teszi lehetővé, akinek jogát vagy jogos érdekét a közigazgatási tevékenység közvetlenül érinti”.

[29] „Az egyéni vállalkozó – aki lényegében az egyéni vállalkozási tevékenységet folytató magánszemély – mint ember jogképes a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:1. § (1) bekezdése értelmében, [...] a Pp. 7. § (1) bekezdés 6. pontja értelmében ugyanakkor gazdálkodó szervezet. Mivel egyéni vállalkozó esetében a gazdálkodó szervezet valójában maga az egyéni vállalkozóként működő természetes személy, ezért az egyéni vállalkozóként működő gazdálkodó szervezet vállalkozási vagyona egybeesik a vállalkozó mint természetes személy vagyonával, tehát nem különül el a magánvagyonától. A vállalkozói vagyonnak nem a vállalkozás, hanem az e tevékenységet folytató természetes személy az alanya. Az egyéni vállalkozó az egyetlen olyan gazdálkodó szervezet, akinek a vállalkozói vagyona nem különül el a magánvagyonától, hanem azzal egybeesik”. (Nagykommentár az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvényhez, ...1, Evecv. 15. §-ához fűzött magyarázatának 1. pontja). Ezzel egybehangzó a követendő kúriai gyakorlat (Kfv.III.37.793/2022/5.), amely szerint az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésével önálló, elkülönült jogalany nem jön létre, a vállalkozási tevékenység során keletkezett jogok és kötelezettségek a természetes személyt illetik és terhelik.

[30] Mindezekre tekintettel megállapítható, hogy a perbeli ügyben támadott közigazgatási határozat közvetlenül érinti a felperes mint természetes személy jogait és jogos érdekeit, ezért a perindítási jogosultság a Kp. 17. § *a)* pontja alapján megilleti, a keresetlevél visszautasításának, illetve az eljárás jelenlegi szakaszában az eljárás megszüntetésének

törvényi feltételei nem állnak fenn [Kp. 48. § (1) bekezdés c) pont, 81. § (1) bekezdés a) pont]. A fentiekben kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítélet [34] bekezdésében foglalt, a keresetlevél visszautasításának mellőzésére vonatkozó indokolást mellőzi.

[31] A peradatok szerint a hatósági ellenőrzés alanya a felperes, mint egyéni vállalkozó volt, a hatósági eljárás megindításának, illetve a támadott határozat meghozatalának időpontjában azonban a felperes egyéni vállalkozói jogosultsága már megszűnt, ennek ellenére az alperes a megszűnt egyéni vállalkozással szemben indította meg a hatósági eljárást, illetve a támadott határozatot is vele szemben hozta meg. Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésével önálló, elkülönült jogalany nem jön létre (Kfv.III.37.793/2022/5.), ezért az egyéni vállalkozói tevékenységre jogosultság megszűnése esetén a jogutód nélküli megszűnés (anyagi jogi) szabályainak az alkalmazása fogalmilag kizárt. Az Evecv. 19. § (1) bekezdés a) pontja értelmében, ha az egyéni vállalkozó az egyéni vállalkozói tevékenysége megszüntetését a Közreműködő Szervnek vagy a nyilvántartó szervnek bejelenti, az egyéni vállalkozói tevékenységre való jogosultsága e törvény erejénél fogva megszűnik, tehát nem az egyéni vállalkozó, csupán vállalkozási tevékenysége (az egyéni vállalkozás) szűnik meg. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg jogerős ítéletének [25] bekezdésében, hogy a „felperes mint egyéni vállalkozó (a felperes által végzett egyéni vállalkozói tevékenység)” megszűnt, illetve [26] bekezdésében, hogy az alperes megszűnt ügyféllel szemben indította meg a hatósági eljárást, illetve hozta meg határozatát. Az alperes figyelmen kívül hagyta azt, hogy a hatósági eljárás során az ügyféli jogállás (minőség) tekintetében az egyéni vállalkozó, mint gazdálkodó szervezet [Pp. 7. § (1) bekezdés 6. pont] és a természetes személy elkülönül, ezért az egyéni vállalkozói tevékenységre jogosultságnak a hatósági ellenőrzést követően történt megszűnése esetén – amennyiben annak törvényi feltételei az Ákr. 11. §-a alapján fennállnak – az ügyféli (eljárási) jogutódlás szabályainak megfelelő alkalmazásával kell eljárni, a hatóságnak döntenie kell arról, hogy a magánszeméllyel szemben a hatósági eljárás megindítható, illetve lefolytatható-e. Megszűnt egyéni vállalkozással szemben azonban hatósági eljárás nem indítható, illetve határozat nem hozható. A Kúria utal arra is, hogy az egyéni vállalkozó, mint gazdálkodó szervezet, illetve a természetes személy foglalkoztatóként megkülönböztetésének nemcsak az ügyféli jogállás megállapítása, hanem a munkaügyi ellenőrzésre vonatkozó anyagi jogi szabályok, a közigazgatási szankciók alkalmazása során is jelentősége van, továbbá, hogy a hivatalbóliség elve (Ákr. 3. §) érvényesülése során, az ügyfélképesség vizsgálata körében a fél jóhiszeműségének, rosszhiszeműségének nincs relevanciája, ezért a Kúria a jogerős ítélet indokolásának [27]-[30] bekezdéseit mellőzi.

[32] Az elsőfokú bíróság a jogerős ítélete [32] bekezdésében érdemben helytállóan állapította meg, hogy az alperes „olyan lényeges eljárási jogszabálysértést követett el, ami önmagában jogellenessé tette a határozatot”, a támadott határozat azonban nem „az ügyfél jogutód nélküli megszűnése okán jogellenes”, hanem ügyféli jogállásának hiánya miatt, illetve az alperes nem „a megszűnt felperes ellen hozott határozatot”, hanem a megszűnt egyéni vállalkozás ellen hozott határozatot. Az elsőfokú bíróság az alperes eljárási szabályszegésére figyelemmel megalapozottan mellőzte a támadott határozatban foglaltak érdemi felülvizsgálatát, ebben a körben a Kp. 78. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 346. § (4)-(5) bekezdéseit (az ítélet indokolására vonatkozó rendelkezéseket) nem sértette meg.

[33] A Kp. 2. § (4) bekezdése értelmében a bíróságnak – főszabály szerint – a közigazgatási jogvitát a kereseti kérelem, a felek által előterjesztett kérelmek és jognyilatkozatok keretei között kell elbírálnia. Ezzel összhangban a Kp. 85. § (1) bekezdése, Kp. 115. § (2) bekezdése és a Kp. 108. § (1) bekezdése az érdemi döntés korlátjaként írja elő, hogy a bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét a kereseti kérelem (a felülvizsgálati

kérelem, ellenkérelem) korlátai között vizsgálja felül. A támadott hatósági határozat, illetve a jogerős ítélet felülvizsgálata tehát nem teljeskörű, annak irányát és korlátait a felperes keresetében, illetve felülvizsgálati kérelmében megjelölt jogsérelem határozza meg (Kfv.VII.37.607/2022/5., Kfv.V.37.225/2023/12., Kfv.III.37.332/2024/4.), amelyhez a bíróság kötve van, ezen általában nem terjeszkedhet túl. Erre figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban csak az olyan felülvizsgálati kérelem felel meg a törvényi követelményeknek, amely határozott, konkrét, amelyből kétségtelenül megállapítható, hogy a fél milyen döntést vár a Kúriától. A felülvizsgálati kérelemnek a Kp. 121. § (1) bekezdésében rögzített döntési lehetőségekhez kell igazodnia, abban a félnek egyértelműen meg kell jelölnie, hogy a jogerős ítélet mely részét és miként támadja. Az alperesnek a perköltségre vonatkozó rendelkezés tekintetében előterjesztett, a marasztalási összeg közelebről meg nem határozott mértékű mérséklése iránti felülvizsgálati kérelme nem felel meg a törvényi feltételeknek, ezért az érdemi elbírálásra alkalmatlan.

[34] Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet – a fentiek szerint módosított indokolással, a Kp. 121. § (2) bekezdés alapján – hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[35] *Ha a perbeli ügyben támadott közigazgatási határozat közvetlenül érinti a felperes mint természetes személy jogait és jogos érdekeit, a perindítási jogosultság a Kp. 17. § a) pontja alapján megilleti, a keresetlevél visszautasításának, illetve az eljárás jelenlegi szakaszában az eljárás megszüntetésének törvényi feltételei nem állnak fenn [Kp. 48. § (1) bekezdés c) pont, 81. § (1) bekezdés a) pont].*

[36] *A hatósági eljárás során az ügyféli jogállás (minőség) tekintetében az egyéni vállalkozó, mint gazdálkodó szervezet [Pp. 7. § (1) bekezdés 6. pont] és a természetes személy elkülönül, ezért az egyéni vállalkozói tevékenységre jogosultságnak a hatósági ellenőrzést követően történt megszűnése esetén – amennyiben annak törvényi feltételei az Ákr. 11. §-a alapján fennállnak – az ügyféli (eljárási) jogutódlás szabályainak megfelelő alkalmazásával kell eljárni, a hatóságnak döntenie kell arról, hogy a magánszeméllyel szemben a hatósági eljárás megindítható, illetve lefolytatható-e. Megszűnt egyéni vállalkozással szemben azonban hatósági eljárás nem indítható, illetve határozat nem hozható.*

Záró rész

[37] A pernyertes felperes költségeinek megfizetésére az alperes a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles. A Kúria a perköltség összegét a Pp. 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakra figyelemmel határozta meg.

[38] A pervesztes alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes illetékmentességben részesül, ezért az eljárási illeték a magyar állam terhén marad.

[39] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 117. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[40] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § *d)* pontja zárja ki.

Budapest, 2025. szeptember 30.

Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Cséffán József s. k. előadó bíró, Dr. Varga Zs. András s. k. bíró, Dr. Remes Gábor s. k. bíró, Dr. Szilas Judit s. k. bíró